

Primorski dnevnik

Postrepla plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 50 lir

TRST, nedelja, 12. februarja 1967

Leto XXIII. - Št. 36 (6620)

Vice, vojskovanje in trgovina

Pretekli petek se je v Kopru uradno začel šesti seminar italijanskega jezika in kulture, namenjen slovenskim študentom in dijakom italijanske narodnostne skupine na Koprskem in v Bujsčini. Otvoritev tečaja je imela, kakor tudi prejšnja leta, svečano obležje z udeležbo raznih predstavnikov z obeh strani meje in kar dvema sprejemoma na italijanskem konzulatu in na predsedstvu koprške občine.

Predvsem se je o prekinitvi jugoslovansko-italijanskih trgovinskih pogajanj se ne drammatizira ne v jugoslovanskem ne v italijanskem tisku. To je seveda zelo razumljivo, zlasti če pomislimo na obojestransko škodo, ki utegne nastati zaradi morebitne zakasnitve podpisa novega trgovinskega sporazuma. Toda takoj moramo povedati, da je v tem predviden ravnanju v obeh državah določena bistvena razlika.

Predvsem se je o prekinitvi javno razpravljalo s strani odgovornih činiteljev obojestransko v Jugoslaviji, in sicer najprej v zveznem jugoslovanskem parlamentu. Zvezni tajnik za zunanje zadeve Marko Nikežić je sicer v svojem zunanje-političnem poročilu zelo na splošno izjavil, da nekatera vprašanja, ki od časa do časa povzročajo določene težave, ne bi smela negativno vplivati na razvoj naših odnosov. Zato pa je bil njegov namestnik Mišo Pavličević v svojem odgovoru zelo konkretni; povedal je, da so bila pogajanja prekinjena s strani Italije 20. januarja letošnjega, zaradi razlogov, ki niso v zvezi s predmetom pogajanj in je tako italijansko ravnanje označil kot nenavadno in nesprejemljivo ter dodal, da je jugoslovanska vlada storila zadnje diplomatske korake. Član slovenske vlade Drago Flis pa je v slovenskem parlamentu prav tako poudaril nesprejemljivost takega ravnanja in omenil tudi, da gre za vprašanje, ki v zvezi s statusom bivše cone B, tudi ves jugoslovanski tisk je odločno obsodil tako italijansko ravnanje.

V Italiji pa je nekoliko drugače. Čeprav je bilo na predstavnika vlade in zunanje ministrstva naslovljenih v tej zvezi že več vprašanj, doslej nanje ni bilo o vsej zadevi dosegel prav nobene javne uradne izjave, katere koli odgovorne italijanske osebnosti. Tudi italijanski tisk — od znanih najbolj razširjenih dnevnikov pa do tistih, ki so znani kot ne-uradni glasila vlade levega centra — je izredno zdržan, saj ni v glavnem o vseh stvari sklenil ne poročila. Zdi se, kot da vlada na italijanski strani nekašna zadrega. Razumljivo pa je, da je zagnal kar precej truda fašistični in ostali desničarski tisk.

Ti pri nas v Trstu, pa ni tako. Saj se je tukaj vsa zadeva dejansko začela kot vedno v tržaškem italijanskem dnevniku, ki je prvi sprožil veliko proti novim osebnim izjavam na Koprskem in v Bujsčini. Kot smo že poročali, se znani šovinistični krogi iz republik Slovenija, kar naj bi bila kršitev londonskega sporazuma, češ da je meja med Trstom in Koprskom le začasna in tako določena.

»Bazila med starimi in novimi osebnimi izjavami je predvsem v tem,« piše demokratski poslanec Giacomo Bologna, ki se najprej pohvali, da je prvi naslovil vprašanje na zunanje ministrstvo, »kakoj ki je zvedel za nove osebne izjave in za zakonske predpise o njih:« »Prej je bilo vprašanje državljanstva iz izenačenjem prebivalcev cone B s pravicami jugoslovanskih državljanov in to je bil eleganten način priznati, da prebivalci cone B niso bili jugoslovanski državljani; za jugoslovanske oblasti je bil to B postavljen v neke vrste »civitas« državljana cone B, danes pa je stvar rešena drugače. Tu je vzrok upravnih zahtev jugoslovanskim oblastem, da se stvar razčisti. Toda v pričakovanju razčiščenja je vprašanje ne smejo biti samo tista, ki zadevajo izdajanje novih osebnih dokumentov, ampak tudi izjave izjavljajo, ki in tisk strani. Pred tem namreč Bologna se na »problem«: globljenje italijanskih ribičev v Tržaškem zalivu, napisi »Državna meja« med Trstom in cono B, sprememba upravnih enot itd. V »pomeniki« s članki v jugoslovanskem časopisu, potem ko je za lase privlekel vsa ta »vprašanja«, pa Bologna pou-

darja »zaskrbljenost glede poteka stvari in željo, da se ohranijo in okrepijo ter se bolj razvijajo dobri odnosi,« toda po njegovem je absurdno misliti, da se dobri odnosi lahko obdržijo v trgovini, medtem ko se istočasno škoduje vprašanjem splošnega značaja, češ da »se ne more trgovati in vojskovati z isto državo«. Nato poudarja, da londonski sporazum iz leta 1954 ni »rodil tistih pravnih učinkov glede statusa cone B, ki jih omejuje jugoslovanski poslanec Barisić v svojem članku: ni torej ustvaril med Trstom in cono B dokončne meje; ni »teorietično integralni« v okvir jugoslovanske suverene države občin Koper in Buje in »status civitatis« državljani, ki so rezidentni v coni B, je zaradi tega različen od statusa italijanskih državljanov... Londonski sporazum ali spomenica o »glasju« je sicer določila, da Italija in Jugoslavija razširita svoji upravi na oba dela Tržaškega ozemlja, toda ni jima dovolila niti jima ni mogla po svoji naravi dovoliti suverenosti na teh delih. Tega ni storila niti z Italijo, ki ponavlja svojo suverenost nad Tržaškim ozemljem na podlagi drugih načel.

Kot vidimo, gre za staro zadevo, težko nekdanežnega znamenitega rektorja tržaške univerze o »neugasnjeno« suverenosti Italije nad Tržaškim ozemljem. Za tiste pa, ki so pozabili, kaj je zapisano v mirovni pogodbi, katere se je vsa Italija predčrtašnji spomnila, naj navedemo samo drugi odstavek njenega člena 21:

»Italijanska suverenost nad področjem Svobodnega tržaškega ozemlja v spredaj navedenih mejah bo prenehala z uveljavitvijo te pogodbe.«

Kot je znano, je pogodba začela veljati točno 15. septembra leta 1947. Od tistega dne dalje torej Italija ni imela več suverenosti ne nad cono A ne nad cono B Tržaškega ozemlja. To pa pomeni, da je ne bi imela niti danes, če bi obveljala teza demokristjanskega poslanca, da ji je suverenosti londonski sporazum ni vrnil. Če pa je uprava Jugoslavije nad cono B začela, potem je začasna tudi uprava Italije nad cono A. In dalje: če je dovoljeno pisati za prebivalce bivše cone A, da so italijanski državljani, potem je dovoljeno zapisati z isto pravico za državljane bivše cone B, da so jugoslovanski državljani. Vse to so seveda že zdavnaj znane in stokrat povedane stvari, ki jih nismo povedali samo mi. Nekaj podobnega je povedal že pred mnogimi leti znani tržaški zgodovinar prof. dr. Carlo Schiffrer ter svoje mnenje tudi javno objavil v časopisu, ki ni glasilo ne Jugoslovane ne independentistov. Zapisal je namreč, da Bolognina demarkacijska črta med Trstom in Koprskom ni prav nič začasna, temveč stalna. Ta njegova trditev drži kljub temu, da so mu fašisti zaradi tega vrgli bombo v stanovanje. Vrgli pa so jo zato, ker so bili trdnopriprani, da imajo Bolognina in drugi zagovorniki »vica« in »začasnosti« prav.

Pri vsem tem pa je zanimivo, da je to svojo razlago Bologna objavil le na kratko v že omenjenem tržaškem dnevniku, potem pa še (znana je polemika tajnika tržaške KD s škofovim glasilom) v celoti v tedenskem glasilu tržaškega nadškofa ne pa v glasilu svoje stranke. To glasilo je namreč znano, da se je — poleg znamenitih »jadranskih obramb« in »puljskih arena« vedno najbolj zaganjalo proti ureditvi tržaškega vprašanja, proti izjavljanju doseženih sporazumov, proti izboljšanju odnosov na meji itd. Tudi tokrat ni odpovedalo. Najprej se je večkrat oglasilo, ko se je znatno dvignil obmejni promet v lanskem letu po jugoslovanskogospodarski reformi. Med hujšimi napadi je tudi neki članek, ki ga je objavilo 11. novembra lani. Nekaj tednov nato je nadškofovo glasilo izgubilo živce in nesramno ozmerjalo vse tiste, ki hodijo čez mejo po bencin, meso, in celo tiste, ki

hodijo na lov. Pa ne samo to! Nadškofovemu glasilu ni prav, da se gradi pri Pulji potniško letališče, ni mu prav, da Fiat, ENI, Zanussi, Rex in drugi sodelujejo z Jugoslavijo, kajti tudi njim dela račune v žepu. Vse v smislu krščanske ljubezni in politike zblizevanja med Vatikanom in Jugoslavijo.

In v Trstu ni nobena tajnost, da ima tukajšnja kurija, kljub levemu centru in drugim spreminjenim razmeram, še vedno ogromen vpliv. Zato ni izključeno, da je tudi pritisk z njene strani odločilno prispeval k prekinitvi beograjskih pogajanj. V tem smislu je namreč dovolj razločno napisan tudi članek, ki je izšel dva tedna po tej prekinitvi, ko so se tudi v maloobsejnem prometu v smislu njenih zahtev začele izvajati omejitve. Članek je izšel pod velikim naslovom na prvi strani »Carne, benzina e li doganieri«. Naravnost veseli pa se nad prekinitvijo pogajanj in piše, da ima itali-

(Nadaljevanje na 2. strani)

POZIVI KMETOM, NAJ SKRBIJO ZA SPOMLADANSKO SETEV

Peking pod vojaškim nadzorstvom da iztrebijo »strupena zelišča«

Protisovjetsko zborovanje z ostrim govorom Čuenlaja in zunanjeja ministra - Čuenlajev poziv, naj se sovjetskim diplomatom omogoča delo - Kitajska vojska na obmejnih področjih »v pripravljenosti«

PEKING, 11. — Peking je od danes pod popolnim vojaškim nadzorstvom. Vojška komisija centralnega komiteja in državni svet sta namreč podpisala manifest, ki javlja, da je minister za varnost ustanovil nov odbor, ki ima nalogo skrbeti za »revolucionarni red«. Manifest javlja dalje, da je po veljavo vojaškega področja v prestolnici prevzelo nadzorstvo nad občinskimi uradom.

Te ukrepe so sprejeli v istem trenutku, ko so sklenili ustanoviti novo komuno v Pekingu po zgledu šanghajske komune. Tako bo tej komuni odvzeta pristojnost glede javnega reda. Vse policijske in varnostne sile bodo podvržene novemu odboru, ki ima tudi nalogo skrbeti za iztreževanje »strupenih zelišč«, ki so še pod vplivom bivšega pekinškega župana in bivšega načelnika glavnega štaba.

Kakor poročajo tokijski listi, je Maoecung izdal proglas na vojsko, v katerem pravi, da so vse enote na mejah države v stanju pripravljenosti. Poleg tega mora biti vojski okraj v pokrajini Cinan, Nanking, Kvangčow, Fuchow in Kuning pripravljeni. Pri »imperialisti in revizionisti pripravljeni« oboroženo protikitajsko delovanje izkoriščajo kulturno »Kyo« poročila, da letaki, ki so jih razširili v Pekingu, trdijo, da »so« vojska zveza mobilizira vojsko ob meji s kitajsko pokrajino Sinkiang.

Kitajski »Ljudski dnevnik« pa znova poziva kitajske kmete, naj se do največje mere potrudijo in pripravijo spomladansko setev. List poziva kmete, ki so zapustili polja v zvezi s kulturno revolucijo, naj se takoj vrnejo na svoja posestva. List poudarja važnost spo-

ljudstvu in narodom vsega sveta v borbi proti ameriškem imperializmu in sovjetskim revizionistom.

Čen Ji pa je govoril o »fašističnih grozodejstvih«, ki so jih izvršili »sovjetski revizionisti« proti kitajskim študentom in diplomatom v Moskvi, in je dejal, da gre za »hudo izzivljanje«. Med mnogimi, ki je korakala pred sovjetskim poslanstvom, je bilo tudi več tisoč vojakov. Današnja demonstracija so oddajali po kitajski televiziji. Navzoča sta bila tudi Maoecungova žena in predsednik komisije za kulturno revolucijo pri centralnem komiteju.

Sovjetski diplomati v Pekingu so danes v pogovoru z zahodnimi časniki izjavili, da bodo ostali v svojem poslanstvu, dokler ne bodo obveščeni, da je njihova varnost zagotovljena. S tem v zvezi pa je vzbudil pozornost današnji govor Čuenlaja, ki je bil sicer izredno oster, vendar pa je pozival demonstrante, naj ne ogrožajo varnosti sovjetskih diplomatov. Nocoj so tuji diplomati in časniki v kitajski prestolnici obiskali sovjetsko poslanstvo, kjer so danes obnovili tradicionalne sobotne filmske predstave.

Ruski jurist Martin Lazarev piše, da pekinški voditelji hočejo preprečiti sovjetskim predstavnikom v kitajski prestolnici izvrševanje njihovih nalog, zlasti kar se tiče pomoči Vietnamu, ter pripraviti Sovjetsko zvezo do tega, da prekine diplomatske odnose s Kitajsko, da bi to potem lahko uporabili v propagandne namene. Lazarev pravi, da celotno junija 1941 so nacistične oblasti v Berlinu orle ravnale s funkcijami sovjetskega poslanstva, kakor ravna sedaj na Kitajskem s sovjetskimi diplomati.

»Izvestija« poročajo nocoj o hudem incidentu, ki so ga pred dnevi povzročili Kitajci na neki sovjetski železniški postaji. Kitajski študenti so skušali vdreti v carinski urad, ker so jim na postaji zaplenili protisovjetski propagandni material. Prebivalci bližnje vasi so prišli na postajo in so kitajske razgrajaje ukrotili.

Iz Prage poročajo, da so žene in otroci českoslovaških državljanov, ki bivajo v Pekingu, zapustili danes kitajsko prestolnico in se vračajo v Prago.

Svetovni svet za mir poziva kitajske oblasti, naj nemudoma prenehajo sovražna dejanja proti sovjetski vladi in proti drugim vladam. To je danes izjavil glavni tajnik gibanja za mir Čandra (Indijec) ob zaključku seje tajništva te organizacije, ki je bila včeraj in danes v Budimpešti.

Čandra je izjavil, da so dejanja sedanjih kitajskih vlade izzvala v gibanju za mir veliko zgražanje. Priporočil je, da imajo dogodki v Pekingu očito namen povzročiti prekinitev diplomatskih odnosov. Dejal je, da bodo v sedanjih okoliščinah dejanja kitajske vlade imela za posledico ovirati in zavlačevati pošiljanje materialne pomoči vietnamskemu ljudstvu, kar lahko, da bi to potem lahko uporabili v propagandne namene. Lazarev pravi, da celotno junija 1941 so nacistične oblasti v Berlinu orle ravnale s funkcijami sovjetskega poslanstva, kakor ravna sedaj na Kitajskem s sovjetskimi diplomati.

Neenaki seminarji

Pretekli petek se je v Kopru uradno začel šesti seminar italijanskega jezika in kulture, namenjen slovenskim študentom in dijakom italijanske narodnostne skupine na Koprskem in v Bujsčini. Otvoritev tečaja je imela, kakor tudi prejšnja leta, svečano obležje z udeležbo raznih predstavnikov z obeh strani meje in kar dvema sprejemoma na italijanskem konzulatu in na predsedstvu koprške občine.

Vsekakor je ta tečaj pomemben manifestacija povezave italijanske manjšine v Istri s svojim matičnim narodom in njegovo kulturo. Istrenu privoščimo italijanskim manjšinskim prosvetnim delavcem ta stik s kulturo matične države, vendar nas ob branju vesti o tem seminarju navdaja grenkoba, ker pedagoška in kulturna povezava v obratni smeri niti od daleč ne prenese primerjave.

Leto se v Kopru vrši že šesti seminar, medtem ko pričakujemo, da se bo pri nas začel v kratkem še tretji seminar za slovenske šolnike s Tržaškega.

Koprski tečaj je bil dogovorjen v mešanem odboru za izvajanje posebnega statuta londonskega memoranduma iz sedemdesetih let, ne da bi v zameno za to uvedli enak tečaj tudi za slovenske šolnike na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

Utemeljeval je tako enostransko odličje, ki je bilo v dejstvu, da je nekaj šolnikov na istih italijanskih šolah v nasprotju z določili posebnega statuta slovenske narodnosti. K taki rešitvi vprašanja proforskega kadra so se morale jugoslovanske šolske oblasti zateči potem, ko so mnogi italijanski šolniki na Tržaškem. Tržaški seminar je sledil šele čez tri leta.

narji zaradi enajstih šolnikov slovenske narodnosti. Recimo »popu pop in bobu bob« in povejmo, da je seminar dobra in koristna navedba za kulturno povezovanje italijanske manjšine v Jugoslaviji z matičnim narodom. Prav tako bi bili dobri in koristni seminarji, ki bi v Trstu kulturno povezovali slovenske šolnike z matičnim narodom. Menim, da smo upravičeni, da napravimo majhno primerjavo, četudi imajo na Koprskem že šesti seminar, v Trstu pa letos šele tretjega. Koprski seminar je lani in bo tudi letos trajal celih deset dni; lanski seminar v Trstu je trajal le štiri dni. Koliko bo trajal letos ni znano, vendar bo po primerjavi števila predavateljev vsekakor krajši od koprškega, kajti na Koprskem je letos trinajst predavateljev, za tržaškega je menda najavljenih sedem predavateljev.

Pa še to: ne moremo doumeti razloga, da bo letošnji seminar v Trstu namenjen le učiteljem osnovnih šol in profesorjem nižjih srednjih šol. Zakaj niso v seminar pritegnjeni tudi profesorji višjih srednjih šol? (Na primer predavanje znanega pedagoga dr. Pedica o psihologiji pubertete in adolescenca bi bilo zelo koristno za marsikaterega našega profesorja, ki poučuje na višjih srednjih šolah.)

Polnost in pestrost koprskih seminarjev kažejo tudi naslednji podatki: Poleg 80 ur predavanj je lanski seminar obsegal še prikazovanje 585 diapozitivov iz zgodovine italijanske umetnosti in literature, šest kratometražnih filmov in nekatere Viscontijeve in Fellinijeve filme, nato koncert tržaškega skladatelja Giorja Cambissa in še predavanje 20 odlomkov iz italijanske literature na ploščah. Za nameček so ob tej priliki prejeli za šolske knjižnice italijanskih šol na Koprskem in v Bujsčini še 2800 knjig.

Tudi letošnji tečaj v Kopru bo pomenil v primeri s prejšnjimi nov napredek. Po časopisnih poročilih posnemamo, da bodo letos udeleženi na novo »okrogle mize«, seminar je obiskal italijanski pisatelj in akademik Riccardo Bacchelli in italijanske založbe bodo poslane udeležencem seminarja sodobne učne pomočke.

Ne bomo se zaustavljali pri komentarju teh podatkov; le ena pripomba naj mi bo dovoljena: Jugoslavija uvaža italijanske filme in obiskovalci kina morejo verjetno videti tudi Fellinijeve in Viscontijeve filme. Pri nas pa so v slovenskih filmov ne moremo videti. Zato bi bila vključitev predavanja slovenskih filmov v program tržaškega seminarja še bolj umestna kot na koprskem seminarju.

Skrnost in siromašnost seminarja namenjenega slovenskim šolnikom na Tržaškem je v primerjavi z enakim seminarjem za italijanske šolnike v Istri povsem očitna. Mislim, da bi morali odgovorni ljudje, pa naj bodo na ravni lokalnih šolskih oblastev ali celo v mesani komisiji za izvajanje londonskega memoranduma zadevo temeljito preučiti. Delegati v mešanem odboru bodo morali revidirati prototipni sklep, da se daje seminar za prosvetne delavce italijanskim manjšinskim šol zaradi neitalijanskih šolnikov. Obseg seminarja, ki smo ga v tem članku prikazali, sam razveljavlja prototipni razlog za nastanek seminarja.

H koncu pa še to! Oba seminarja, koprski in tržaški, sta namenjena le šolnikom, ki poučujejo na področju londonske spomenice o soglasju. Naši prosvetni delavci na Gorškem so izključeni iz vseh oblik povezave z matičnim narodom, ki so se zadnje čase razvili med tržaškim področjem in Slovenijo, pa tudi v območju same Gorške ni nobenih prireditve kulturno-pedagoškega značaja, ki bi pospeševale razvoj in rast kvalitete naših šolnikov. Za italijanske šolnike z Reke in onega dela Istre, ki ne pripada območju londonske spomenice, pa je vendarle na nek način preskrbljeno. V lanskem poletnem seminarju, na katerem je predaval kar sedem profesorjev iz Italije (dva iz Rima, eden iz Milana in štirje iz Trsta). Seminar, ki je bil namenjen učiteljem in profesorjem osemletk, je lani obiskovalo 65 šolnikov. Te seminarje prireja Pedagoška akademija v Pulji. Seminar prireja tudi tečaje za izpopolnjevanje vzgojiteljev v otroških vrtcih.

Izven območja londonske spomenice kot je videti, niti primerjava ni mogoča. Šolniki slovenskih šol na Gorškem so obdani s kitajskim zidom in slovenska pedagogika in kulturno življenje jim je tabu (kolikor seveda sami, individualno ne pokukajo skozi špranje omenjenega zidu).

Tudi o tem stanju bi morali razpravljati poklicani moške na pristojnih mestih.

D. L.

Prešernova proslava slovenskega liceja in trgovskega tehničnega zavoda pretekli četrtek v Kulturnem domu v Trstu s sodelovanjem članov SG

(Nadaljevanje s 1. strani)

ATLETIKA
LYON, 11. — Francoz
Toussaint je danes izboljšal
2'21"2 svetovni rekord indoor
ku na 1000 m. Prejšnji na

KINO PROSEK-KONTOVEL

Predvaja danes, 12. t. m. ob 16. uri Panavision barvni film:

A CACCIA DI SPIE

(NA LOV ZA VOHUNI)

Igrata: DAVID NIVEN in FRANÇOISE DORLEAC

KINO KRIZU

Predvaja danes, 12. t. m. ob 16. uri barvni film:

LORD BRUMMELL

Igrajo: STEWART GRANGER, ELIZABETH TAYLOR, PETER USTINOV in ROBERT MORLEY

Kino na Učincih

predvaja danes, 12. t. m. ob 15. uri Technicolor techniscope film Alberta Sordija:

Fumo di Londra

(LONDONSKI DIM)

Igrajo: Alberto Sordi, Fiona Lewis, Amy Dalby, Alfredo Marchetti, Clara Bindi in drugi

V ponedeljek, 13. t. m. ob 18. uri ponovitev filma:

Fumo di Londra

(LONDONSKI DIM)

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 12. t. m. ob 16. uri barvni film Walt Disneya:

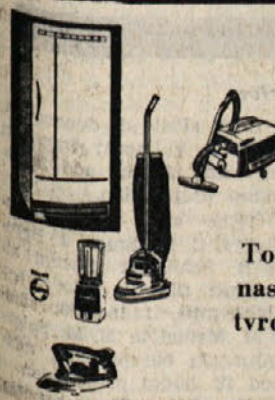
Giallo a Creta

(DETEKTIVKA NA KRETI)

Igrajo: HAYLEY MILLS, ELI WALLACH, PETER McENERY in IRENE PAPAS

URARNE in ZLATARNE SEDMAK

- PRST Viale XX Settembre 16 tel. 96016
- NABREŽINA (center)
- SESLJAN (center)
- ZLATI in SREBRNI OKRASNI PREDMETI

PHILIPS

več vrednosti vašemu denarju gospodinski stroji - radio - TV

KNEZ VALTER NABREŽINA Tel. 20.123 Za izvoz poseben popust

PRIHRANILI BOSTE Z NAKUPOM

v TRGOVINI ČEVLEJEV

Donda

LARGO

BARRIERA VECCHIA

5 - 6

SEBOFLEX

VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL Trst. Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361 Prijatelj in znanec naprosamo, da nas obiščete!!

- Nemški šivalni stroji PFAFF za družino, obrt in industrijo
- Italijanski šivalni stroji VIGORELLI
- Originalni švicarski pletilni stroji SWISS MAGIC
- Stroji za krpanje nogavic VITO.
- Naprave za prevlačenje kovinskih gumbov
- Stroji za likanje in likalniki za obrt in industrijo
- Slikavke, potrebščine, specializirana popravilnica

Delponte Pietro & C. Trst. Ul. Timeus, 12 Tel. 90.279

Z ZADNJE SEJE OBČINSKEGA SVETA
Proračun devinsko-nabrežinske občine predvideva 45.690.000 lir primanjkljaja

Svetovalci liste demokratične enotnosti najavili glasovanje proti proračunu - Kritika podpore 100.000 lir aktivni Avtonomni letoviščarski in turistični ustanovi v Sesljanu

Kakor smo na kratko že poročali, je občinski svet v Nabrežini na svoji zadnji seji v ponedeljek odobril občinski proračun za letošnje leto, ki predvideva skupno 317.781.599 lir izdatkov in 272.041.599 lir dohodkov. Primanjkljaj v znesku 45.690.000 lir naj bi krili z državnim prispevkom.

Preden se je zaključila diskusija je svetovalec Josip Marušič priporočil občinski upravi, naj bi po možnosti raztegnili smetarsko službo tudi na razne vasi v notranjosti občine, tako da bi smetarji vsaj enkrat na teden odvažali smeti in odpadke. Razen tega pa je predlagal, naj bi odpovedali najemniško pogodbo za lov z Lovskim društvom v Trstu, ali pa naj bi najemnino zvišali od 70 tisoč na 700.000 lir. Vprašal je tudi, kako se določajo davki. Zupan mu je odgovoril, da bodo smetarsko službo po možnosti razširili, ko bodo imeli za to potrebna sredstva. Glede lova je odgovoril odbornik Terdon, ki je dejal, da po pogodbi zapadla šele junija in da bo verjetno medtem izšel deželni zakon, glede davkov pa je odgovoril podzupan Corberi, ki je dejal, da se bo v kratkem sestala davčna komisija in predlagala seznam. Svetovalec Abdon Vizintin je pripomnil, da bi morali proučiti možnost, da občina prevzame avtobusno prevoz, ki jo ima zdaj podjetje IGE Cariscia, ker to podjetje za prevoz vedre, da je ne bo moglo več vzdrževati. Omenil je nato napisane table in pripomnil, da jih sploh ni, ali da so razbite. Razen tega pa je še očitil, da uprava kraškega vodovoda ni poskrbela za dvojne napise na jaskih in drugih napravah, kljub sklepom odbora. Zupan mu je odgovoril, da bo občinski odbor predlagal ustanovitve svetovalske komisije, ki naj bi proučila zadevo avtobusa, glede vodovoda pa je pripomnil, da ima svoj odbor, ki mora skrbeti za take zadeve.

Sledile so glasovalne izjave predstavnikov raznih skupin v občinskem svetu. V imenu enotne socialistične skupine je svetovalec Vittorino Caldi izjavil, da bo njegova skupina glasovala za izdani proračun, ker je imela možnost o njem razpravljati in predlagati nekatere spremembe, ki so bile sprejete. Izrazil je zadovoljstvo svoje skupine zlasti se zaradi tega, ker je v proračunu vključena izgradnja občinskega vrta v Sempolju in telovadnice v Nabrežini. Pri tem pa je še pripomnil, naj bi v primerem času poskrbeli za dograditev primerne stavbe za ljudsko-prosvetno dejavnost.

Svetovalec Albin Skrč (Lista demokratične enotnosti) pa je izjavil, da njegova skupina ne bo glasovala za proračun. Izrazil je nezadovoljstvo svoje skupine, ki

je v diskusiji navedla pomanjkljivosti, izrazila kritike in predloge, ki niso bili upoštevani. Med drugim je kritiziral podporo (100.000 lir), ki je namenjena Avtonomni letoviščarski in turistični ustanovi v Sesljanu. Izrazil je tudi nezadovoljstvo zaradi 15 milijonov lir in njima pa sivega proračuna. Podpora bi bila utemeljena, če bi bil proračun pasiven. Omenil je še problem avtobusne proge, nato pa poučaril, da se njegova skupina nikakor ne more strinjati z navjanim davkom. Zaradi tega ne more glasovati za proračun.

Ob koncu je spregovoril zupan, ki je predvsem pripomnil, da bo o podpori Avtonomni letoviščarski in turistični ustanovi se razpravljalo občinski svet, ki jo bo lahko odobril ali ne. Glede navjane davkov pa je odločno zanikal, da bi sedanja občinska uprava bila na tej poti. Poudaril je, da mora in bo moral več plačati, kdor ima več, ne pa delavci in kmetje. Davčna komisija ima nalogo, da pregleda prijave in določa večje obdavčitve. Značilno pa je, da med tistimi, ki so se do sedaj pritožili, ni nobenega kmeta in delavca.

Največji dohodek ima devinsko-nabrežinska občina, kakor tudi druge občine, od trošarskega davka. Za letošnje leto predvidevajo da bodo od trošarine dobili 48.522.250 lir, kar je leto 45.478.000 lir, od sodeležbe pri dohodkih IGE 8 milijonov 132 lir, od davka ICAP 72.365.449 lir, od najemnine kamnov 3.479.800 lir, itd. Za grad-

njo otroškega vrta v Sempolju bodo najeli posojilo 15 milijonov lir.

Med glavnimi izdatki so: plače in prispevki za stalno osebje (26 milijonov 996.036 lir), plače stalnega osebja tehnične urada (12.301 tisoč 964 lir), izdatki za trošarski konzorci (7.363.570 lir), plače stalnega osebja v otroških vrtih (16.759.383 lir), nestalna osebja v vrtih (12.722.615), plače stalnega osebja v osnovnih šolah (9.867.774), nestalna osebja v osnovnih šolah (7.970.636), izdatki za osnovne šole (8.915.120), izdatki za srednje šole (11.212.660), za javno razsvetljavo (7.800.000), plače osebja smetarske službe (9.473.598), vračilo bolniških stroškov (11.216 tisoč 745), izgradnja nove telovadnice (20 milijonov), prispevek za spomenik padlim (1 mil. lir) itd.

Nerodno je padel

Včeraj popoldne so na ortopedski oddelku bolnišnice s prognozo okrevanja v 25 dneh sprejeli 48-letnega delavca Sergia Cordija iz Ul. Barbariga 4 zaradi hude poškodbe desne rane. Ponesrečenec je povedal, da se je ponesrečil malo prej v garaži Acegata v Ul. Broletto, kjer je zaposlen. Pri popravljanju nekakega vozila, je tako nerodno pristopil, da je padel v jamo, ki služi mehanikom za popravljanje sodnih delov avtobusov. Cordija so v bolnišnico odpeljali z zasebnim avtom.

UPRAVNI NAMENI NOVEGA OBČINSKEGA ODBORA

Racionalen razvoj mesta je odvisen od pravične urbanistične ureditve

Za izvajanje urbanistične politike bodo čimprej ustanovili občinsko urbanistično komisijo - Davčna služba bo postala bolj učinkovita

O poročilu novega župana inž. Spaccinija, ki ga je podal po izvolitvi na drugi seji občinskega sveta, smo obširno pisali zlasti o njegovem političnem delu.

Poleg tega pa je zanimiv tudi tisti del poročila, ki govori o načrtu delovanja dela novega odbora. V tem delu je župan inž. Spaccini poudaril, da je upravni načrt za misljen v okviru petletnega načrta. Župan je dejal, da bo odbor ta načrt uresničeval v okviru splošnega načrtovanja občinskega delovanja, ki pa bo razdeljen na posamezna leta, ki pa bo hkrati v skladu s smotri, ki jih bo treba doseči do leta 1971. V tej zvezi je dejal župan, da bo treba sprejeti nadzorovati postopno uresničevanje tega programa ter skrbeti, da se najdejo tudi potrebna sredstva za izvedbo.

Glede občinskih financ in občinskega proračuna je inž. Spaccini omenil, da bo občinska uprava v prihodnjih petih letih izvajala politiko povečanja dohodkov z ustreznimi obdavčitvijo, bolj učinkovito davčno službo ter stalno in odločno akcijo proti davčnim utajam. Nadalje bo občinska uprava skrbela za zmanjšanje izdatkov, zlasti tistih, kakor tudi nekaterih neobveznih. Vse to bo občinska uprava naredila, da si zagotovi sredstva za uresničitev potrebnih javnih del.

V zvezi z organizacijo dela in osebjem občinske uprave je župan poudaril, da bodo v prihodnjih petih letih najprej poskrbeli za dejansko sodelovanje s predstavniki sindikalnih organizacij občinskih udeležencev za doseganje najboljše učinkovitosti delovne organizacije, reorganizacije osebja in novega splošnega organika. Preureditev občinske službe pa da bo morala biti izvedena na sledeči način: organizacija preureditev upravnih služb in organizacije, ki bo izvedena na os-

novi visoko kvalificiranega in strokovnega študija; popolna elektronska mehanizacija vseh služb, ki jo bo treba uresničiti z namiznimi in nosilnimi računalniškimi stroji.

Poleg tega bo urbanistični oddelki razdeljeni na dva dela, in sicer na oddelke za regulacijski načrt in na oddelke za anagraf in matični urad, kateremu bodo pridružili tudi statistični urad.

Občinska uprava, je nadaljeval župan, bo poskrbela za dokončno ustanovitve občinskih rajonskih centrov, zlasti v predmestjih in okolici, ki bodo morali postati gonila občinske upravne decentralizacije. Zato bo čimprej sestavljen ustrezen pravilnik o ustanovitvi in delovanju teh centrov, ki jih bodo sestavljali županov pooblaščenec in rajonski odbori, katere bo izvolil občinski svet. Ta pobuda, je poudaril župan, bo prinesla koristen prispevek za boljše sodelovanje občanov pri postavitvi in rešitvi raznih vprašanj, ki zanimajo posamezne kraje, ter bo omogočila občinski upravi, da se razdeli v decentralizirane upravne oblike.

Glede urbanističnega razvoja pa je župan dejal, da je racionalen razvoj mesta odvisen od pravične in dobre urbanistične ureditve. Zato bo občinski odbor poskrbel za takojšnje imenovanje urbanistične komisije; za sestavo podrobne regulacijskih načrtov a zgodovinske del mesta, ki jih bo sestavil urad za regulacijski načrt v sodelovanju s visoko kvalificiranimi in strokovnimi skupinami; za sestavo spreminjalnih načrtov k sedanjemu regulacijskemu načrtu, s posebno pozornostjo na: splošno študijo o mestnem prometu, z rešitvijo v možnih mejah najpomembnejših vprašanj, ki se tičejo zunanjih zvez, mestnega prometa, parkirnih prostorov in gradnje podzemeljskih prehodov ter po možnosti tudi nadvo-

STATISTIČNI PODATKI ZA L. 1964 ZA CELOTNO DEŽELO

Koliko oseb se izseljuje na delo v tuje države?

93 odst. vseh emigrantov odpade na videmsko pokrajino (predvsem na vasi Beneške Slovenije) in le 5 odst. na tržaško pokrajino

Vprašanje izseljevanja zaradi dela je eno najbolj perečih v deželi Furlaniji-Juljski krajini (posebno se v slov. vaseh Beneške Slovenije) in zlasti v videmski pokrajini (posebno v deželni organizaciji, ki jo največje pozornosti. V teh dneh so objavili v tej zvezi statistične podatke o zaposlitvenem izseljevanju v in iz Slovenije za leto 1964. Ti podatki se nanašajo na gibanje oseb, ki se izseljujejo v in iz Slovenije, da tam opravljajo kakšno obrt ali poklic bodisi samostojno ali pa v odvisnosti, kakor tudi na tiste osebe, ki odhajajo na delo ali pa se za stalno izseljujejo v tujino na poziv sorodnikov, ki so že prej emigrirali.

Po teh podatkih se je v letu 1964 iz Furlanije-Juljske krajine izselilo skupno 10.521 oseb, od katerih 9.788 ali 93 odst. iz videmske pokrajine, 470 ali 5 odst. iz Tržaške in 263 ali 2 odst. iz gorjske pokrajine.

Iz analize izseljevanja v posamezne države prihaja, da se 95 odst. emigrantov iz naše dežele izseljuje v države evropske celine, kamor jih odhaja 9.946. Na prvem mestu je Svica s 5.784 emigranti, nato pa sledijo: Zahodna Nemčija s 1.569, Francija s 1.431, Luksemburg s 873, Belgija s 145, Velika Britanija s 100 emigranti in nato ostale države. V izven evropske države ameriškega območja se je skupno izselilo 336 emigrantov, od katerih 197 v Kanado, 106 v ZDA in 18 v Venezuelo, na področje Oceanije se je podalo 182 emigrantov, v Afriko 51 in v Azijo 3.

V istem razdobju, to je v letu 1964, se je povrnilo iz emigracije v našo deželo skupno 8.930 oseb, kar pomeni da znaša dejanski pri- manjkljaj v emigrantskem gibanju v in iz Slovenije le 1591 oseb.

Iz primerjave med izseljenimi in povratniki iz vsake posamezne države se lahko ugotovi, da v omenjenem letu izseljevanje njih v Zahodno Nemčijo Francijo, Luksemburg, Veliko Britanijo, Švico bilo večje od števila povratnikov, nasprotno pa je bilo število izseljenih v Belgijo manjše od števila povratnikov. Kar zadeva izve evropske dežele je izseljevanje v Afriko in v Azijo bilo manjše (povračanja iz njih. Nasprotno i se je večje število emigrantov Kanado in v ZDA, in v manjši obsegu tudi v Avstralijo, za stal naselilo v teh deželah, zaradi česar je število povratnikov bilo še skromno.

Glede na gostoto stalnega prebivalstva v naši deželi je število izseljenih v letu 1964 doseglo 8 število povratnikov pa 7,3 osele na 1.000 stalno bivačih prebivalcev. Kar pomeni izgubo 1,4 prebivalca na 1.000 stalno bivačih. Ta delež narasla do 1,8 prora (kar ustreza 12,7 izseljenih in 11 povratnikov) v videmski pokrajini te pada na 0,8 promil (1,9 izseljenih proti 1,1 povratnikov) v go. ki pokrajini in na 0,4 promil (1 izseljenih proti 1,1 povratnikov) tržaški pokrajini.

Važno opozorilo živinorejcem

Pokrajinski veterinar razpošil te dni vsem živinorejcem, ki m rajo oddati za zakol tuberkuloz in brucelozo živino, posebno krožico z zakonskimi predpisi g de razkuževanja hlevov po odst nitvi bolezni živine.

Predpisi so zelo točno določeni. Našim živinorejcem toplo pripor čamo, da se po njih ravnaajo. Predvsem morajo živinorejci, so po ocenitvi posebne komis prodali vso bolno živino za aka po občinskem veterinarju spor čiti pokrajinskemu veterinarju, kd nameravajo razkužiti hlev, gno šee, napajališče, dvorišče itd.

Razkuževanje je brezplačno. Da bo razkuževanje učinkovito popolno, so potrebni nekatere ukrepi in priprave. Tako je tel pred razkuževanjem odstraniti hleva vse premične predmete, stitnike, jastil, pregraje itd. gnetilke, krmo itd. Če je potrebn je treba odstraniti zidove. Nato treba vse temeljito očistiti in prati.

Hlev bo moral biti po razkužit zaprt in prazen vsaj 8-10 ur. To ko časa je namreč potrebno, r razkuževalna sredstva učinkovi delujejo in uničijo bakterije tube kuloze in bruceloze.

SMRTNA KOSA

Repen

Umrl je Anton Škabar

domače «Medena». Umrl je od srčni kapi v 62. letu starosti in to k maj je vstopil v pokojniški sta Pokojnik se je kot večina stare ših Krizancov bavil z ribištvom kmečkim delom. Bil je priljubljen človek, zavezan Slovence in v n težjih letih naše zgodovine je s deloval tudi v partizanski bori. Naj mu bo lahka kraška zemlja.

Col

Umrla je Marija «Mežnarjeva»

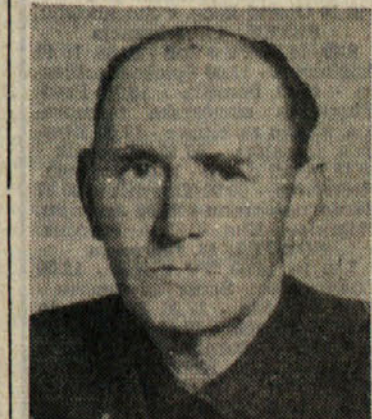
V nedeljo, 29. januarja smo na domačem pokopališču na Colu pokopali Antona Škabara iz Repn štev. 26. Pokojnik Škabar se je rodil 16. julija 1889 in je bil po poklicu kamnosek ter kmetovalec. Zena mu je umrla pred petimi leti in je živel doma pri najmlajšem sinu Viktorju. Zelo rad pa je za hajal k hčerki Albinu, kranjal z zetom Emilom, stodoletnim invalidom NOB.

Pokojnik Škabar se ni mogel spopriznati z dejstvom, da mu niso priznali invalidnine iz prve svetovne vojne. Ranjen je bil v Karpatih in se je danes leti zdravil v vojaški bolnišnici na Dunaju. Ko se je vrnil in čutil posledice je delal prošnje, a vedna zama. Med zadnjo vojno je tudi on sodeloval in pomagal našim borcem in tako so ga marca 1945. aretirali ter skupno s hčerko Albinom odpeljali najprej v Rižarno, nato pa v Korono.

Naj mu bo lahka kraška zemlja.

Križ

Umrl je Viktor Sirk

V soboto 4. februarja je velik število domačinov in sosedov tu z onstran meje, sprejelo k večn mu počitku najstarejšo Doga let 81. Počivala je v domači hiši v Repn štev. 26. Pokojnik Škabar se je rodil 16. julija 1889 in je bil po poklicu kamnosek ter kmetovalec. Zena mu je umrla pred petimi leti in je živel doma pri najmlajšem sinu Viktorju. Zelo rad pa je za hajal k hčerki Albinu, kranjal z zetom Emilom, stodoletnim invalidom NOB.

Pokojnik Škabar se ni mogel spopriznati z dejstvom, da mu niso priznali invalidnine iz prve svetovne vojne. Ranjen je bil v Karpatih in se je danes leti zdravil v vojaški bolnišnici na Dunaju. Ko se je vrnil in čutil posledice je delal prošnje, a vedna zama. Med zadnjo vojno je tudi on sodeloval in pomagal našim borcem in tako so ga marca 1945. aretirali ter skupno s hčerko Albinom odpeljali najprej v Rižarno, nato pa v Korono.

Naj mu bo lahka kraška zemlja.

Aljoša Žerjal v Glasgouu

(Nadaljevanje s 3. strani)

stivalu in upamo, da se nam bodo nudile še druge priložnosti za spoznavanje vaših del. Festival za l. 1967 bo, kot je v navadi, proti koncu novembra.

Prav gotovo je mogoče te besede razlagati kot povabilo naše mu filmskem amaterju za sodelovanje tudi na letošnjem festivalu v Glasgouu in tudi v tem je pri- znanje, kakršnega so udeleženci takih festivalov le redko deležni.

K tako laskavim ocenam svetov- no znanih strokovnjakov na film- skem področju kot Cecil Ford in drugi, je težko še kaj dodati, vendar se gotovo ne motim, če mislim, da bodo naši gledalci oba ta filma znali sprejemati še vse drugače kot jih je žirija, sestavljena sicer iz strokovnjakov, toda ljudi, ki so jim naši kraji, naša nedavna zgodovina, naša čustvovanja in duševnost naših ljudi vendarle tuje vrednote, če- ravno imajo splošno človečansko bistvo. Ob filmu «Čas ne izbrise» se nam ob pogledu na ruševine pooganega Stanjela odpirajo boleče rane naše nedavne preteklo- sti, stisne nas v srco ob pogledu na nedolžno žrtve, ki jo hitler- janski vojak privezuje k drevesu, ko pa se med ruševine začena sprva boleče in nato vedno bolj pogumno vračati življenje, ki ga «čas ne more izbrisati», se nam znova odpirajo obzorja upanja in vere v nov svet ob zanosni Šosta-

kovičevi melodiji. Kdo bolj kot mi, ki živimo z našo preteklostjo in sedanjostjo, lahko razumemo Žerjalovo umetniško izpoved, kdo bolj kot mi lahko verjame v njeno iskrenost.

in film «Pogled v preteklost» z vso mavrico duševnih razpoloženj dekleta naše krvi, ki je v svoji elementarnosti tako organsko zrasla z našim Krasom in našo obalo, v kateri je vedno pljuska- lje valov kot vedno utripanje srca in duše, ki se napajata z radostjo in žalostjo ob spominih na mi- nulost? Umetnina in mojstrstvo tehnike v idealnem sozvočju z glasbeno spremljavo Rimsky-Kor- zakovski, ki valovi v slovanski me- lodiki kot podton naše duševnosti.

Oba filma je treba videti in ko jih gledaš ti je žal, da sta tako kratka, da je tako hitro mimo življenje med ruševinami, da je tako hitro mimo izraz Anite Be- gove, igralka «Pogleda v pre- teklost».

Aljoša Žerjal, filmski amater s evropskim imenom, pa že snuje nove filme. Z isto igralko bo v aprilu posnel film s podobno te- matiko kot je «Pogled v preteklost» za festival v Cenesaticu in potem še kaj, kakor mu bo narekova- la njegova žilica. In k 35 to- fejam, lepo razstavljenim na o- marah, bodo prišle nove, ker je v vsakem njegovem delu kos nove umetnine, ki osvaja žirije in gle- dalce predvsem zato, ker iz njih tako neposredno diha pristnost hoten in občutj.

metalka

EXPORT IMPORT

LJUBLJANA

Poslovne partnerje obveščamo, da smo odprli

PREDSTAVNIŠTVO V KOPRU

v novo preurejenih prostorih v Verdijevi ulici 7b

Predstavništvo v Kopru ima v svojem poslovnem progra- mu proizvode črne in barvne metalurgije, kovinsko in tehnično blago, stroje in industrijsko opremo, kovine ru- de in nekovine, elektromaterial in elektroopremo.

Radio Vele UZJAZA

NEDELJA, 12. FEBRUARJA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 8.00 Koledar - 8.30 Kmetijsko oddaja - 9.00 Masa - 9.50 Godalni orkestri - 10.15 Poslušali boste - 10.45 V prazničnem tonu - 11.15 «V puščavi in goščavi», roman v nadaljevanjih - 12.00 Glasbena glasba - 13.30 Kdo, kdaj, zakaj - 14.45 Trobentaš Al Hiri - 15.00 Sanremo 1967 - 15.30 «Roker», radijska drama - 16.35 Revija orkestr - 17.15 Obisk v diskoteki - 18.00 Koncert v miniaturi 18.30 Kino, večer in danes - 19.00 Glasba za dobro voljo - 19.15 Nedeljski vestnik - 19.30 Napevi iz sveta - 20.00 Sport - 20.30 Iz slovenske folklorne - 21.00 Kromatična fantazija - 22.00 Sport - 22.20 Francoske popevke.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 11.15 Tržaški tamburaški ansambel - 11.30 Za prijatelje cvetja - 12.15 Tedenski športni pregled - 14.00 «El campanon».

Koper

7.30, 12.30, 14.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 9.30 Nedeljsko srečanje - 9.45 Ansambel Tabaljar - 10.00 Prenos RL - 10.45 Glasbeni zvezek - 11.00 Dogodki in odmevi - 11.15 Nove plošče - 11.30 Današnji pevci - 11.50 in 13.05 Glasba po željah - 12.35 Zunanje politični pregled - 13.30 Sosedni kraj in ljudje - 14.00 in 14.45 Glasba po željah - 15.30 Domače pesmi - 19.00 Sport - 22.15 Plesna glasba.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Skladbe za godala - 9.15 Nabožna oddaja - 10.45 Nove plošče - 11.40 Roditeljski krožek - 12.38 Poje Bobby Solo - 14.30 Pevci lahke glasbe - 15.30 in 17.00 Popolne ure - 16.30 Nove plošče od minute do minute - 18.00 Simfonični koncert - 20.25 Glasbeno govorni spored - 21.05 Sport - 22.00 Plesna glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki varietej - 11.00 Zbori z vsega sveta - 11.35 Juke box - 12.00 Sportna prognoza - 13.00 Radijski glasbeni spored - 13.45 Pisan spored - 14.30 Teden aktualnosti - 15.00 Oddaja s mo - 16.30 Oddaja za avtomobiliste - 17.00 Sportna nedelja: rezultati, kronike in komentarji - 18.35 Plesna glasba - 20.00 Glasba po željah - 21.00 Z mikrofonom v Pisi - 21.40 Gledališke uredje - 22.00 Glasbeno govorni spored.

III. program

18.30 Lahka glasba - 18.45 Teden kulturnih aktualnosti - 19.15 Weber, Franck in Rimski Korsakov - 20.30 Stari in novi problemi Genove - 22.30 Schubert, Ravel, Busoni - 23.15 Revija revij.

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila - 8.05 Radijska igra: Fr. Puntar: Pačke - 8.41 Skladbe za mladino - 9.05 Naši poslušalci čestitajo - 10.00 Se pomnite, tovariši - M. Kirk: Zima v Čičariji - 10.25 Pesmi borbe - 10.45 Pevci - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 11.15 Koncert orkestralne glasbe - 11.50 Pogovor s poslušalci - 12.05 Naši poslušalci čestitajo - 13.00 Radijska igra: portaf - 13.50 Glasba v ritmu - 14.00 Nedeljsko športno popoldne - 15.30 Humoreska tedna: Kurt Vonnegut: Mačja zibelka - 17.05 Operetne melodije - 17.30 Radijska igra: I. Bergman: Divje jagode - 18.35 Schumannove klav. skladbe - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 «Potovanja glasbena skrinja» - 21.00 Alitiska Bogdana Stritarjeva - 22.10 Zabavna glasba - 22.50 Literarni noćturno.

Ital. televizija

10.15 Kmetijska oddaja - 11.00 Nabožna oddaja - 15.30 Pevalec tekme: Trst-Milano - 17.00 Spored za mladino - 18.00 «Settevoci» - 19.00 Dnevnik - 19.10 Prenos registriranega poljskega nogometne tekme - 19.55 Sportni dnevnik in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Manzon-Bacchelli in Bolchini: «Za ročnice», 8. nadalj. - 21.55 Srečanje s Sergiojem Centijem - 22.15 Sportna nedelja - 23.10 Dnevnik.

II. kanal

19.00 Mednarodni plesni turnir - 21.00 Dnevnik - 21.15 Chisano: «La signora Paulina» - 21.35 Film «G-47» - 22.45 Petnajst minut z ansambel Marcellos Ferial.

PONEDELEK, 13. FEBRUARJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za so - 12.00 Popevke treh rodov - 12.10 Marica Nadlišek-Bartolova - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Prihujljene melodije - 17.00 Duo Russo-Safred - 17.25 Radio za so - 17.45 Orkester in zbor - 18.00 Pravna posvetovalnica - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Mozart: Koncert št. 13 - 19.00 Zdravilna priredba: Scipio Stapaner - 19.30 Postni govori - 19.45 Zaposlajmo jim - 20.00 Sport - 20.35 Ital. pentagram - 21.00 Kulturni odmevi - 21.25 V plesnem ritmu - 22.30 P. Ramovš: Noćturno - 22.40 Južnoameriški odmevi.

Trst

12.05 Poje A. Pozzetto - 12.05 Tretja stran - 13.15 Istrski motivi - 13.30 Zbor «Tita Birchenbers» - 14.00 Album za mladino - 14.15 Orkester Casamassima.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Orkester - 10.45 Lahka glasba - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Današnji pevci - 11.45 Glasbeni zvezek - 12.00 in 13.05 Glasba po željah - 13.40 Prodajalna plošč - 14.00 Zvočni barve - 15.00 Popevke - 15.45 Kvarter Gorenjci - 16.00 Sportno življenje na Primorskem - 16.20 Sportni ponedeljek - 16.30 Jazz - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.10 Tenorist Santa Fosca - 17.40 Orkestri - 19.00 Trombetist Calvert - 22.15 Ritmi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Pevci lahke glasbe - 9.07 Zvočni trak - 10.05 Napevke - 10.30 Radijska šola - 11.23 Zdravnikovo mnenje - 11.30 Mozart, Verdi, Puccini - 12.47 Ženska danes - 13.33 Pesmi brez besed - 14.40 Pesmi s festivala v Sanremu - 15.45 Album plošč - 16.00 Oddaja za bolnike - 16.40 Komorna glasba - 17.30 Mereditih: Egoist - 18.15 Glasba za mladino - 19.30 Luna park - 20.20 Zvezek petih - 21.05 Oporni koncert.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Jazz - 10.15 Pet celin - 10.40 Glasbeni spored - 11.42 Pesmi desetletja - 13.00 Tedenski športni pregled - 14.00 Juke box - 14.45 Glasbena paleta - 15.00 Izbrane plošče - 15.15 Kitarrist A. Segovia - 16.00 Mednarodna lahka glasba - 16.30 Najnovejša plošče - 17.05 Ital. pesmi - 17.35 Latinsko-ameriška glasba - 18.35 V. Puddu: Sreč - 20.00 Revijijski spored - 20.50 New York 67.

III. program

18.30 Lahka glasba - 18.45 Pregled kulturnega življenja - 19.15 Schubert in Brahms - 20.30 G. Hofmann: «Zupani» - 21.45 Clementijeva sonata, opus 24 - 22.30 Glasba danes.

Slovenija

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00 in 19.30 — Poročila - 8.05 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedne - 9.10 Orkestralna glasba - 9.45 Cicebanov svet: «Vesela mase» - 10.15 Jukovski: Hamlet, uvertura - 10.35 Naš podlistek: T. Brkovič: Potapljači - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Vesela godala - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Slovenski pevci - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Melodije - 14.35 Naši poslušalci čestitajo - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 Zbor «Slava Klavara» - 16.00 Vsa dan za vas - 17.05 Operni koncert - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Glasba za ples - 18.45 Družba in čas: M. Natek: Tuja delovna pesni - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Komorni zbor RTV Ljubljana - 21.25 Orkestralne skladbe - 22.30 Zabavni zbori - 22.50 Literarni noćturno.

Ital. televizija

8.30 do 12.00 Sola - 17.45 Gioacchino - 17.30 Dnevnik - 17.50 Spored za mladino - 18.45 Glasbena novost - 19.10 Zemlja, naš dom - 19.45 Sportne vesti in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Manzon-Bacchelli in Bolchini: «Za ročnice», 8. nadalj. - 21.55 Srečanje s Sergiojem Centijem - 22.15 Sportna nedelja - 23.10 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Tečaj angleščine - 19.00 Nikoli ne poznamo - 21.00 Dnevnik - 21.15 Film «L'orfano senza sorriso» - 22.45 Filmske in gledališke kronike.

ZAGOTOVIL IZ RIMA

NA POBUDO RAZNIH USTANOV

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

ZAGOTOVIL IZ RIMA

Na carinarnici pri Rdeči hiši bodo povečali število uslužbencev

S tem bodo omogočili izvedbo carinskih formalnosti v istem dnevu

Goriški prefekt dr. Princivalle je poslal večerj predsedniku združenja goriških avtomobilskih klubov Interbartolo, v katerem mu sporoča, da je prejel od ministra za finance iz Rima zagotovilo, da so odredili vse potrebno za povečanje števila uslužbencev pri carinarnici Rdeče hiše v Gorici tako, da bodo lahko na tem mejnem prehodu v bodoče še istega dne zaključili vse carinske formalnosti, brez zamudnega in dragega zavlačevanja.

G. Interbartolo se je v posebnem pismu zahvalil g. prefektu za njegovo posredovanje in izrazil upanje, da se bo v resnici tako zgodilo.

Kot znano so goriški avtomobilski klubovi v zadnjih mesecih že več pritožb proti počasnemu carinjenju pri Rdeči hiši, kar močno ovira in podražuje blagovni promet na tem mejnem prehodu, od katerega živi ne samo lepo število avtomobilskih klubov in njihovih šoferjev, ampak tudi številni drugi delavci in uslužbenci. Predsednik združenja avtomobilskih klubov g. Interbartolo je bil pred dnevi sam pri prefektu ter mu obrazložil težavno stanje kategorije in veliko škodo, ki jo ima od zamudnega carinjenja v mednarodni blagovni promet na tem prehodu in gorško gospodarstvo na splošno. Isto so ugotovili tudi na zborovanju avtomobilskih klubov, ki so ga imeli prejšnjo nedeljo v Gorici in kjer so proučili tudi eventualno protestno gibanje, če ne bodo sprejeti primerni ukrepi za odpravo takih zamud.

Odloten in složen nastop goriških avtomobilskih klubov je očitno pomagal in je ponoven dokaz, da se le s složno in odločno akcijo da nekaj doseči.

Zamenjava medkrajevne telefonske številke

Kot sporoča uprava telefonske družbe SIP, so v noči od 11. na 12. februarja zamenjali prednjo številko za medkrajevne pogovore na telefonizacijo za področje Gorice in Padove.

Kdor bi obšel ključ po telefonizaciji Gorice, mora napraviti prednjo številko 0483 za Padovo pa prednjo številko 049.

Žigovanje šoferskih izkaznic

Zigovanje šoferskih izkaznic za leto 1967 je treba opraviti najkasneje do 28. 2. mes. šoferskih vrst.

Seznam davkoplačevalcev občine Števerjan

Objavljamo seznam davkoplačevalcev občin Števerjan. Najprej navajamo ime, potem kraj bivanja, višino omerjenega družinskega davka in pa obdavčilo osnovno, na katero plačujejo davek. V seznamu so samo tisti davkoplačevalci, ki imajo nad 400.000 lir obdavčljivega dohodka.

Cernic Stefan, Oslavje 10, 9.520 (410.000); Ciglić Ivan, Klanec 3, 9.803 (420.000); Ciglić Remigij, Klanec 1, 13.381 (540.000); Corsi Ivan, Sevnica 4, 18.257 (690.000); Gravnar Evgen, Križisce 2, 10.077 (430.000); Gravnar Ivan, Sevnica 25, 10.957 (460.000); Humar Avgustina, Klanec 6, 12.150 (500.000); Humar Anton, Valerisce 2, 12.761 (530.000); Komjanc Mario, Valerisce 16, 10.088 (430.000); Komjanc Jožef, Valerisce 9, 38.496 (1.200.000); Markočič Gabrijela, Jazbine 1, 12.150 (500.000); Marassi Justina, Križisce 16, 10.087 (430.000).

Pozor na strupene vabe
Lovski čuvaji rezervata v Pevni bodo jutri, v ponedeljek, postavili v tem lovišču strupene vabe za škodljive živali. Zato opozarjajo vabene in druge, ki imajo tam opravka, da vabe pustijo na miru in pazijo, da se jih tudi psi ne lotijo.

Posnetek z vselega pustnega plesa Slovenskega planinskega društva v Gorici. Društvo, ki je po daljšem presledku priredilo svoj ples, se ogreva za obnovo tradicije. Deseti, se pravi zadnji ples, je bil najboljši dokaz, da bodo dobro uspešni.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza sporoča vsem lastnikom kmečkih strojev, da zapade organizirani minuli teden v Gorici in v Števerjanu dva tečaja za kmetijsko strojništvo, ki so jih obiskovalci krajevni kmetovalci, zlasti mlajši.

V ponedeljek so začeli tudi z živinorejskimi tečaji in sicer v Dolinjah tudi za kmete iz Mirnika in Skrljevega ter v Medelji. Poleg tega je kmetijsko nadzornišvo za Goriško pripravilo v Ronkah teoretični tečaj o kmetijski mehanizaciji, v Foglianu tečaj o sadjarstvu ter v Versi pri Romansu tečaj o živinoreji.

Ker smo še pri živinoreji, naj omenimo, da je po zagotovitvi po-

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

HVALE VREDNA POBUDA POKRAJINSKE UPRAVE

Deset milijonov za izboljšanje hlevov, svinjakov in kurnikov

Udeležencem natečaja bo komisija izplačala največ 50 odstotkov investiranih sredstev

Pokrajinska uprava ima med svojimi osnovnimi nalogami tudi pospeševanje kmetijstva in pomagati zaradi tega — po svojih skromnih močeh — vsemu, kar gre kmetijstvu v prid. Tako je z obširno državno pomočjo pred leti skorod celotna očistila tuberkuloze živinske hleve na Goriškem, tako da je danes naša pokrajina med prvimi, če ne celo na prvem mestu v Italiji, ki je izvršila z uspehom to akcijo; rezultat je seveda višja cena gorških živine na specializiranih trgih. Pokrajina daje nadalje stipendije dijakom in akademikom, ki študirajo na kmetijskih šolah ali fakultetah, in sodeluje z vsemi organizacijami, ki se pečajo s kmetijstvom.

Pred kratkim je pokrajinski odbor dal zelo zanimivo in koristno iniciativno, S finančno pomočjo delne uprave, ki znaša 10 milijonov lir, je ustanova razpisala med kmetovalci gorške pokrajine natečaj za izboljšanje in modernizacijo hlevov in kurnikov.

Natečaj je razdeljen na dva dela: prvi del predvideva kar 83 nagrad za izboljšanje hlevov z dotacijo 8.550.000 lir; nagrade so takole razdeljene:

1 nagrada po 500.000 lir; 5 nagrad po 300.000 lir; 15 nagrad po 150.000 lir; 18 nagrad po 100.000 lir; 20 nagrad po 70.000 lir; 24 nagrad po 50.000 lir.

Drugi del natečaja predvideva 37 nagrad, v skupni vrednosti 1.350.000 lir, za higiensko izboljšanje kurnikov in svinjakov ter je sestavljen iz sledečih nagrad:

OB STOLETNICI STRAUSSOVEGA VALČKA

VALČEK - SIMBOL NOVEGA SVETA

Prvo izvajanje valčka «Na lepi Donavi» so Dunajčani sprejeli hladno - Plesne melodije v tričetrtinskem taktu so poznali že pred 160 leti - Valček je v začetku, kot vsi drugi plesi, vzbujal zgražanje

Na Dunaju se na veliko pravijo, da bodo prav ta plesni skladci, ki so jih pred stoletjem skladali, ko je kralj valčka J. Strauss prvič izvajal na Dunaju svoj valček «Na lepi modri Donavi» ali kratko «Donauwalzer» imenovan. Ta Straussova skladba, ki nosi oznako opus 314 mu je takrat vrgla 250 goldinarjev. Po dokaj skromnem aplavzu, ki ga je prejel ob prvem izvajanju v znani dunajski dvorani Diana so glasbeniki in glasbeni kritiki bili prepričani, da je ta «Donauwalzer» eno Straussovih manj posrečenih stvaritev. No, pozneje se je pokazalo, da njih mnenje ni bilo pravilno.

Ustnu leta 1867 so na Dunaju in tudi drugod po Avstrijskem odpovedali vse večje plesne prireditve. To pa zaradi avstrijskega poraza v vojni med Avstrijo in Prusijo pri Čajkovski Sadova blizu Kraja. Hradca, komaj nekaj mesecev prej. Ta avstrijski poraz ni vplival samo na gospodarstvo vse države, marveč tudi na družabno življenje v prestolnici. Kljub temu pa so 12. februarja 1867 le sklenili prirediti v dvorani Diana na Dunaju nastop pevskih družb. Take vrste prireditve bi bile pravzaprav kaj slabo nadomestilo za razkošno pustni ples. Toda, ko se je zvedelo, da bo ob tej priložnosti orkester Johanna Straussa izvajal njegovo novo skladbo, ki jo bo molster tudi sam dirigiral, so prišli v Diano vsi, ki so se kdoli med ugledne in ki so kaj doli nase.

Toda, «Donauwalzer» ni takrat doživel kakega posebnega

ga uspeha. Vendar pa si Johann Strauss ni tega preveč jemal k srcu. Pri njem se je pogosto dogajalo, da je kaka njegov sklad doživel uspeh pri poslušalcih šele z leti. In tako je bilo tudi s tem valčkom. Kmalu zatem je odstopoval s svojim orkestrom na turnejo po Franciji in v Parizu je doživel njegov «Donauwalzer» pravi trijumf. Vseposod so takrat po pariških ulicah živjeli, peli ali pa le mirrali to novo Straussovo melodijo. Vse drugo pa so opravili glasbeni kritiki. Enako navdušeno so sprejeli Straussov valček «Ob lepi modri Donavi» tudi v Londonu.

In tako ni Dunajčanom ostalo drugo, kot da so tudi sami navdušeno sprejeli to Straussovo skladbo. Šli so celo tako daleč, da je postal ta valček nekaka druga ljudska himna, čeprav je res, da Dunajci ni tako modra kot jo opeva v tem valčku pesnik, marveč je raje siva. Toda, to ni do sedaj nobenega Dunajčana motilo.

Ko govorimo o Johannu Straussu kot «kralju valčka», s tem ni rečeno, da je bil šele on prvi, ki je uglasbil valček.

Valček je star že okoli 160 let. In ob svojem začetku so ta ples prav tako kritizirali in se nad njim zgražali kot menda nad vsimi novimi plesi. Znano je, da je knežinja Pauline Metternich označila valček, ko ga je prvič videla plesati takole: «Do sedaj smo to počeli samo v postelji!» V srednjem veku pa tja do

1700 so plesali plesali v skupinah, v krogu, kot je na primer kolo, držče za roko. Prvi ples, ki so ga plesali v dvojici je francoski kurant. Vendar pa sta se plesalca med plesom držala daleč vsakebilo. A tudi drugi plesi so bili podobni. Zelo nespodobno bi bilo, ako bi se plesalca držala tesno drug drugega, kot je to dandanes pri marsikaterem plesu v navadi. Na dvorih so plesali povečini počasne pleske. Okoli leta 1700 so na evropskih dvorih plesali menuet, ki so ga izvajali s številnimi prikolni in elegantnimi gibi ter drugimi figurami. Valčkov predhodnik pa je bil počasni valček ali «ländler», ki so ga izvajali v šestostminskem taktu. Prvotno je bil to pravi kmečki ples, kar izdaja tudi njegovo ime.

Dunajski kongres je bil najlepša priložnost, da se vse Evropsi vsili ne samo avstrijska politika, marveč da se tudi povsod razširi kultura in sijajno življenje visoke družbe dunajskega mesta. In tako je v to vključena tudi glasba, saj je prav v tej dobi naravnost preplavalja mestne sloje povsod po Evropi, kajti prav takrat so se vseposod navduševali nad umetnostjo Mozarta in so obudovali močeno ustvarjalno silo Beethovna. Dunaj je bil takrat še ana najlepših evropskih prestolnic, polna veselja nad življenjem s številnimi veselimi dvoranami, kjer so tekmovali najboljši plesni orkestri.

Ko se je rodil 14. marca 1804 v Leopoldstadtu ob Donavi oče «kralja valčka» Johann Strauss, herojski duh kongresa ni bil duh koronacije, marveč duh plesa. Vendar pa plesa, ki je spominjal na komaj preteklo revolucijo, ki je v začetku imel nekaj demokratičen priokus, posebno glede enakosti vseh slojev. Vendar je bil to vedno le ples, ritmično gibanje, opojno vrtenje plesalcev: bil je valček.

In nekaj desetletij je še potem valcer predstavljal pravo dunajsko značilnost, posebnost, ki so se je za dolgo oprijeli tudi drugod in jo z uspehom posnemali po drugih deželah.

Stari «ländler», čeprav sedaj že «preoblečen v brezhibno mestno obleko», je še preveč spominjal na svoj kmečki izvor in zategadelj ni mogel povsem zadovoljiti zahtevne mestne publike. In tedaj je osnovni svoj plesni orkester elegantni in nadarjeni pravi Dunajčan Josef Lanner, ki je kmalu pritegnil v svoj krog še Johanna Straussa starejšega.

Glasba in skupno igranje ju združilo v globoko prijateljstvo. Ta orkester je kmalu zaslovel po vsej avstrijski prestolnici. Včasih je bilo povpraševanje po njih nastopu tolikšno, da so se morali razdeliti. In tako je vodil eno polovico Lanner, drugo pa Strauss. Vendar pa se je Strauss kmalu osamosvojil, ker je pač spoznal da laže dela sam in da mu ni treba biti odvisen od Lannerja. To se je zgodilo leta 1825. Najprej je igral v lokalu «Pri dveh golobih», a od leta 1830 pri «Sperlu», ki je postal pravcata «trdnjava» prištešev Straussa starejšega.

Trdo se je moral boriti Strauss, preden je dosegel priznanje za svoj način glasbenega predvajanja in za svoje skladbe vobče. Kajti njegove skladbe so se znatno razlikovale od Lannerjevih lahkih, prefinjenih, elegantnih harmoničnih melodij. Strauss je se precej okoren, nepremišljen, robat, vendar pa ima nezadr-

žen ritmičen zalet, ki se pokaže pravzaprav šele mnogo pozneje, ki pride do polne veljave šele pri njegovem sinu Johannu Straussu mlajšem. In mladi Strauss je v resnici podedoval v enakih delih Lannerjevo milino in spretnost in dinamičnost svojega očeta, ter je dosegel valček do popolnosti v taki meri, da ga upravičeno imenuje ves svet «kralja valčka».

Nesmrtni valček «Na lepi modri Donavi» je glasbeni kritik Hanslick ocenil s temile besedami:

«Donauwalzer J. Straussa je dosegel čudovit pomen, pomen citata, oznake za vse, kar je na Dunaju lepo, ljubko in veselo. Ta valček je patriotična pesem brez besed. Poleg Haydnove državne himne smo dobili s tem Straussovim valčkom drugo ljudsko himno, ki opeva našo deželo in naše ljudstvo.»

S. A.

Slika kaže Pamela Tiffin, mlado ameriško filmsko igralko, ki je prvič nastopila v filmu režiserja Petra Glenvilleja «Poletje in dim». Ta igralka spada v skupino številnih ameriških filmskih igralk, ki so izbrai Rim za torišče svoje dejavnosti. Pamela Tiffin je stara 24 let. Preden se je lotila kinematografske kariere, je bila model

HOROSKOP

Veljaven od 12. do 18. februarja

-

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V ljubezenskih zadevah se bo razširilo obzorje vašega čustvenega življenja. Pridobil si boste spoštovanje in zaupanje. Na delu boste drzni. Utrdili boste odnose sodelovanja. Dobro boste. Kar se zdravlja tiče, boste doživeli majhne neveselosti, ki pa jih boste pregnali.
-

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezni se bodo upi uresničili. Osamljenost bo trajala malo časa, nato se boste srečali z novo osebo. V poklicnih zadevah boste mnogo več dosegli, kot do sedaj. Tudi podprli vas bodo. Pazite na srce. V miru boste marsikaj več storili kot sicer.
-

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Spoznali boste neko simpatično osebo. Takoj se boste z njo razumeli in dosegli soglasje v mislih. Na delu boste zaradi živčnosti storili neke napake. Če hočete zmagati, se morate bolj brzdati. Boste zdravi in polni energije. Bodite zelo oprezn.
-

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) V ljubezenskih zadevah ne ustrašite se banalnih obtožb, ki so sploh neložne. Ljubosumnost je treba včasih pač prenašati. Na delu boste naleteli na razumevanje in odobravanje. Vaše delo bodo cenili. Ublazite razne spore, kajti vse bo normaliziralo. Zdravje bo izvrstno.
-

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) V čustvenih zadevah boste zvedeli neko stvar, ki vas bo zelo razveselila. Prišlo bo do nenadne odditve, katere bo povzročila precejšnje vznemirjenje. Na delu boste morda delovali da dosežete neki smot. Mnogo boste zaslužili. Zivci so potrebni miru. Ne premlajajte se.
-

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ohranite ravnotežje v ljubezenskih odnosih in imejte več razumevanja za človeka, ki vas ljubi. Na delu se boste mnogo trudili, da boste končno dosegli dolocene uspehe. Zasluzke je gotov. Zdravje se bo izboljšalo in pridobili si boste nove sile. Ne upoštevajte govorice.
-

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V čustvenih zadevah ne smete biti preveč občutljivi. Ostanite zaupljivi, vredni in optimistični. Na delu boste imeli dober navdih in sporazumeli se boste z drugimi osebami, kar vam bo zagotovilo sijaen uspeh. Zdravje bo v redu, vendar pazite, da se ne prehladite.
-

SKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Vaši čustveni odnosi se bodo uredili in poslušali boste neki nespornost. Bodite bolj topli v svojih odnosih do ljubljene osebe. Neke vaše nove in izvirne ideje bodo lahko izkoristili v koristne namene. Zdravje se bo izboljšalo. Bodite bolj preprosti in odkriti.
-

STRELEC (od 22. 11. do 22. 12.) Z ljubljeno osebo boste malo bolj diplomatni. Neko pisimo bo odkrilo koeljno ozadje. Na delu boste imeli neko izvirno domislico, ki vam bo prilačila mnogo denarja in truda. Ta teden se boste malec slabo počutili, kar bo pa kmalu minilo.
-

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.) V ljubezni boste dosegli toliko, kolikor boste znali dati. Na delu zaupajte bolj svojemu sodelavcu, če želite, da bo vse gladko potekalo. Imeli boste neke prebavne motnje in boste morali zaužiti zdravila za želodec. Izkoristite bolj svoje sposobnosti.
-

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V čustvenih odnosih bo nastalo nespornost. Vse ne boste mogli izogniti niti preporoč. Z nekoli-kobne volje se bo vse poravnalo. Na delu se boste utili varne in boste imeli nekoliko sreče; vse to bo rodilo dobre sadove. Poidite naprej po zadržani poti.
-

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V ljubezni boste premošili težkoče z nekoliko diplomacije. Ne govorite preveč in ne razburjajte se brez potrebe. Na delu boste dosegli uspehe s podporo prijatelja. Prejeli boste pismo, ki bo vsebovalo važne novice. Nekoliko vam bo opesal vid. Bodite mirni.

LANI SO NA TAJSKEM ZAPLENILI KAR 27 TON OPIJA

Največ mamil pretihotapijo iz Kitajske največji tržišči pa sta Hong-Kong in Singapur

Lanskega leta je tajski policiji uspelo zapleniti in spraviti na varno skupno 27 ton opija. Največji del tega mamila je prišlo iz komunistične Kitajske, manjši del iz Burme. Po dolgih preiskavah in poizvedovanjih je siamskim policistom, s pomočjo Interpola, uspelo priti na sled tihotapcem z opijem, ki so ga redno prevažali iz Kitajske v sosednje dežele. Ugotovili so namreč, da so piloti in drugi člani posadke letal civilnih prog metal zaboje z opijem v morje, na prej določena mesta. Zaboji so bili že tako pripravljeni, da so plavali na površini morja in opij je bil tako skrbno zavrt, da ga ni poškodovala slana morskova voda. Vsa ta letala so prihajala iz Kitajske, kot seveda tudi opij, v dogovoru z drugimi tihotapskimi tolparji, ki so se nato z majhnimi jadrnicami in džunkami podajale na odprto morje, dvigale zaboje z opijem in ga nato skrivaj spravljale na Tajsko. Vsi diplomatski ugovori in protesti v Pekingu so prav malo, ali celo nič, zalegli.

Pred nedavnim je policija v nekem letalu, ki je priletelo iz Kitajske in pristalo v Bangkoku, ponovno našla pretihotapljenamamila. Šlo je za ve-

liko količino heroína. Ponovni protesti, ki niso prav nič koristili, še več, kitajski proizvajalci in odposiljalci mamila, se ne omejujejo samo na letala, temveč se poslužujejo tudi drugih sredstev. Znano je tudi da sta Hong-Kong in Singapur dve zelo važni tržišči iz Kitajske pretihotapjenj mamil. Tihotapci jih dobivajo skrita v zabojih vseh vrst, v cigaretnih zavojčkih, v galskih napravah, v protezah in celo v chewing-gumu, da ne govorimo o sumljivih premikih vseh mogočih vrst jadrnic in džunk v obeh pristaniščih, ki v nočnih urah plovevajo na odprto morje in se ravno tako ponoči vračajo v pristat.

Na takšen način prihajajo torej mamila na skrito, vendar izredno cvetoče tržišče, ki se potem razteza in ima svoje kanale v ves zahodni svet. Nekaj podjetnih kitajskih prekupevalcev, ki živijo v zahodnem svetu, služijo umazano trgovino milijone in milijone, ki jih potem na Kitajskem uporabljajo za vse drugačne namene.

Moskovska «Pravda» je že pred leti poročala, da je Peking sklenil povečati produkcijo mamil nad 2000 ton letno. V šestih nadaljnjih letih, se je ta produkcija zelo povečala in sedaj naj bi na Kitajskem proizvajali in sevda tudi izvažali nad 10.000 ton mamil.

Ugotovljeno je, da je več kot 90 odstotkov mamil, ki jih na črno prodajajo v zahodnem svetu, prišlo z območja komunistične Kitajske. Z druge strani je začela Kitajska «izvažati» vedno v večji meri tudi heroin in morfij, ker

se ta mamila dajo bolje skriti in jih je lahko «izvažati» kot moko ali cement.

V Singapurju stane kilogram opija 280 dolarjev, na Japonskem pa že 450 dolarjev. Maruano prodajajo na črno v Tangerju za 30 dolarjev kilogram, v Franciji pa stane taisti kilogram že 140 dolarjev, v Švici in Zahodni Nemčiji pa petkrat toliko. Za 10 gramov kokaina dajo v Milano celo 350.000 lir. Morfij je desetkrat «močnejši» od opija in stane v Parizu na črni borzi 560 dolarjev, bolj koncentriran je heroin, za katerega je treba plačati bajne vsote. Na črni borzi je namreč to zelo koncentrirano mamilo po 3 tisoč 500 dolarjev kilogram, kar bi v lirah znašalo 2 milijona in 200.000.

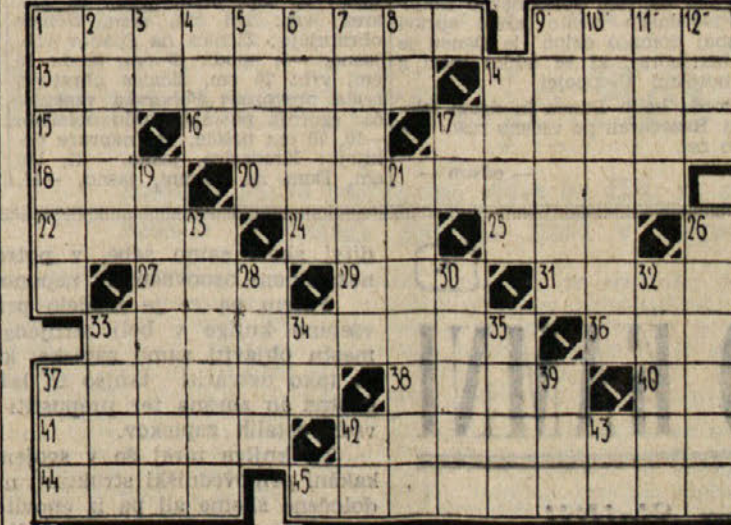
Znano je, da človek, ki je poskušal uživati mamila, se temu ne more več odreči in naredi vse mogoče žrtve, da si preskrbi vsaj ščepec «bela praška», da bo potem užival neko posebno «blaženost». Mamila uničujejo človeku voljo in iz tistega, ki jim je podvržen, naredijo pravo razvalon. Tiste lepe in blažene sa-

nje izginejo, ko preneha učinek mamila in ostane le praznota, nezadovoljstvo, skrušenost in beda. Vse policije na svetu vodijo oster boj proti prekupevalcem, tihotapcem in razpečevalcem mamil, ki jih je vseposod polno, ker gre za bajne zasluzke. Zato je početje Kitajske, ki proizliva te strupe in jih po skritih kanalih razpošilja v svet, zaničevanja vredno, ker si tako, na račun človeške bede in zdravlja, pridobiva ogromne vsote za oboroževanje in skuša istočasno uničiti odpornost ljudi na Zahodu.

Se sreča, da raznim policijam in predvsem Interpolu uspe tu pa tam zapleniti ogromne količine mamil in tako vsaj delno prispevati k človeškemu zdravju. Toda še tako organizirane in močne policije nimajo nobene moči, da bi predre bambusovo zaveso, ki obkroža Kitajsko. Tam bodo še vedno proizvajali mamila, jih po skritih kanalih razpošiljali na Zahod in za to dobivali težke milijone dolarjev za svoje prav nič mro-ljubne namene.

el-ja

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. vrsta srednje šole, 9. krogla, 13. slovniški format, 14. najsvetlejša zvezda v ozvezdju Orla, 15. začetnik pravka ljubljanske Drame, 16. mesto ob reki Addi v severni Italiji, 17. svinčena barva, 18. gradbeni material, 20. del električne napeljava, 22. ime hrvaškega pisatelja Kovacića, 24. glavno mesto evropske države, 25. pevski zbor, 27. oče, 29. tibetansko govodo, 31. gozdni sadež, 33. vozniak tramvaja, 36. ime Twainovega junaka Sawyerja, 37. ime očeta slovenskega slovstva Trubarja, 38. maršal in podpredsednik ZAR (Ali), 40. kemični znak za berilij, 41. črešlovina (strojilo), 42. bivši za-hodnonemški kancler (Adenauer), 44. glavno mesto Jordanije, 45. krilo na obroču.

NAVPIČNO: 1. violinist, 2. največji norveški dramatik, cigar dreme uprizarjajo na vseh velikih svetovnih odrih (Henrik), 3. angleška okrajšava za «gospod», 4. kraljevič v indijskem epu «Mahabharata», 5. mesto ob ustju Don- na, 6. obrtnik stavbene stroke, 7. ljubljansko kopalšče, 8. skrajša-

no francosko žensko ime, 9. zdravnik za usne bolezni, 10. denarni polom, ustavitev izplačil, 11. pega, maroga, 12. plačilo na račun, predujem, 14. riževno žganje, doma v Orientu, 17. različna soglasnika, 19. star predmet umetne- niške vrednosti, antikva, 21. prva mohamedanska dinastija kalifov, 23. tanka in trda prozorna tkanina za zaveso, 26. fotografski aparat, 28. staroegiptovski bog sonca, 33. močno na štiri vogle obteasano bruno, 34. avtomobilska oznaka Varaždina, 35. italijansko moško ime, 37. stvarnik sveta v mitologiji starih Egipčanov, 39. oranje, izorana zemlja, 42. sto kvadratnih metrov, 43. tuj dvo- glasnik.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE: **VODORAVNO:** 1. optant, 7. pri- nat, 13. Kranjec, 15. srnčota, 16. resk, 17. renta, 19. Erot, 20. Ada, 21. fantast, 23. Ami, 24. SP, 25. mast, 26. skat, 28. I (van) C (argo), 29. Anera, 31. Araks, 33. psiha, 34. trs, 37. poeti, 39. Ono, 40. ob- ošina, 43. mik, 44. Libanon, 46. mantika, 48. akacija, 49. ovinkar, NAVPIČNO: 18. N (kola) T (esla).

KRATKE ZANIMIVOSTI

Ameriška zvezna komisija za obščina bo onemogočila dejavnost prenosnih radiododajnih in sprejemnih naprav na transistorje, ki so v zadnjih letih tako rekoč preplavile Družene države. Toda ta ukrep ne bo toliko pravega kot tehnološke značaja. Gre za radio-odajne postaje in ustrezne sprejemnike, ki so izdelani na osnovi tranzistorjev in so zato lahko pre- nosljive in imajo razmeroma kra- ljujajo močjo in včasih tudi nevar- nost, ker nihče ne more nadzirati njihov namen. Vlada ustanova je radno potrdila namen, da bo sku- pna spravi iz prometa tako ime- novane «walkie-talkies» in to na- čin, da bo spremenila doseda- nje radio frekvenco — 27 mega- herca lastnike teh naprav, da se bodo posluževali valovne dolžine 43-50. Te naprave so sicer ce- lovala spremenitev valovne dolžine zahteva izredno draga po- pravila, tako da bodo «walkie- talkies» praktično izginili iz vsak-

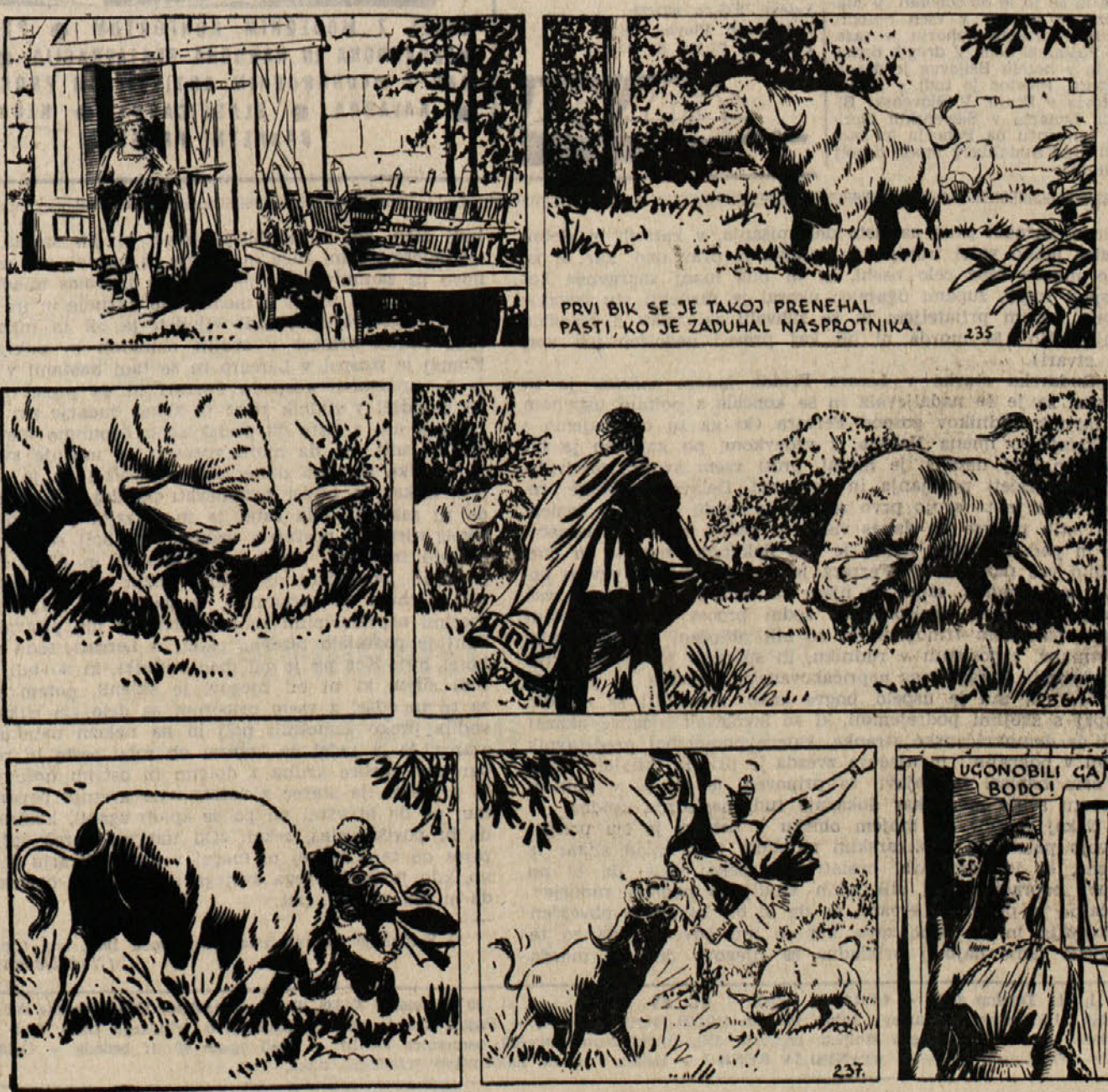
danjega prometa.

Ta ukrep bo močno prizadel predvsem japonsko elektronsko in- dustrijo, ki je s svojimi tovar- nimi izdelki dobesedno preplavi- la ameriško tržišče, saj jih pro- dajajo v Ameriki že v trgovinah z igračami in na stojnicah veli- kih trgovskih hiš.

Knjiga «Smrt predsednika», ki jo je napisal William Manchester in jo je začela v skrčeni obliki ob- javljati revija «Look» hkrati z naj- bolj znanimi drugimi revijami na svetu (celoten tekst objavlja samo nemška revija «Stern» in si je za- to nakopala proces), je naletela v Ameriki na izredno zanimanje. Se preden so jo natisnili, je prejel založnik Harper and Row od šte- vilnih knjigarn naročila za 500.000 izvodov. Knjiga je sicer precej puista, ker sta Jacqueline Kenne- dy in njen svak Robert zahtevala od pisatelja, da je izpuštil razne prizore, ki so se nanašali na obna- šanje predsednika Johnsona za časa tragičnega atentata v Dal- lasu, med katerim je izgubil živ- ljenje.

Star «ländler», čeprav sedaj že «preoblečen v brezhibno mestno obleko», je še preveč spominjal na svoj kmečki izvor in zategadelj ni mogel povsem zadovoljiti zahtevne mestne publike. In tedaj je osnovni svoj plesni orkester ele- gantni in nadarjeni pravi Du- najčan Josef Lanner, ki je kmalu pritegnil v svoj krog še Johanna Straussa starejšega.

ARGONAVTI

ŽALOSTNA PRIHODNOST VLOMILCEV

Vlomilcem in roparjem se ne obetajo dobri časi. Kaj kmalu, namreč, ne bodo več na primer mogli tako lahko stegniti skozi blaginjkovo okence svojo spret- no roko, mu nenadoma strgati iz rok šop bankovcev in zbežati. Vsaj takšen vtis ima človek po- tem, ko si je bil v Duesseldorfu ogledal razstavo kriminalistične službe. Na tej razstavi je med drugim tudi prikazano, kako bo- do bančne ustanove odslej varo- vane svoj denar in svoje name- ščenice pred napadi roparjev. La- ni je namreč bil izglasovan celo poseben zakon, ki predpisuje, ozi- roma odloča, kako se morajo ban- ke zavarovati pred takimi napadi. V njem je natančno določeno, da se morajo do 1. 1969 vse bančne ustanove v tem pogledu zavarova- ti, da tudi najbolj oboroženi ter opremljeni roparji in vlomilci ne bodo imeli prav nobene možnosti, da bi jo izropali. V bodoče bodo vsi blaginjki pri plačilnih oken- cih zaščiteni kot v kakem bun- kerju. Obdani bodo od jeklenih plošč in posebnega stekla, ki ga tudi puškina krogla ali ona iz strojnice ne bosta mogli prebiti. Tu bodo nadalje nameščene skri- televisijske kamere ter elek- tronske naprave za alarm.

